

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

לח.

עין משפט ג' מצוה

כח א ב מ"י פ"ז מהל' שבועות ה"י ו' י"ט
ה"יין ו"י כ"מ כ"ד
מ"ל מ"ס הלכה ה'
כ"ג ג מ"י פ"ז מלכות
שבועות הלכה ה':

רבינו הנאל

שבועת הפקדון
מצינו אמר לו תן לי
פקדוני כו'. ת"ר זה הכלל.
כלל אינו חייב אלא אחת
פרט חייב על כל אחת
ואחת דברי ר' מאיר ר'
יהודה [אמר] שבועה לא
לך ולא לך חייב על כל
אחת ואחת ר' אליעזר
אומר כו'. אמר רב יהודה
אמר שמואל פרט של ר'
לך ולא לך חייב על כל
אחת ואחת אמר ר' מאיר
לכומר בולא לך ולא לך
שמואל ר'. יהודה על כל
אחת ואחת אמר ר' מאיר
מאי אלא אחת על כולן.
ואזוהו פרט של ר' מאיר
שמואל על כל אחת
ואחת באומר אין לך בידי
יהודה סבר זהו כלל ואין
חייב אלא אחת על הכל.
מזו הברייתא דייק שמואל
לך פרט הוא מכלל
דמצינו לר' מאיר דאמר
כלל הוא ופליגי עליה
אמר כו' האי גונא פרט
הוא לך לא לך לא לך לא לך
הוא יהוה כלאו. ור' יוחנן
[אמר] ר' מאיר ר' יהודה
תרייהו מודו דולא לך
שמואל פרט לא נחלקו
איהו בלא לך לא לך לא לך
אמר ר' מאיר [נא] לך ש' מאיר
אמר זה פרט הוא וחיוב
על כל אחת ואחת. ור'
יהודה אמר זה כלל הוא.
ואזוהו כלל של ר' מאיר
באומר כולכם. ור' יוחנן
האי דקייק דייק לה
ממתי. דתנן שבועה
שאין לך בידי אינו חייב
אלא אחת וקסבר סתם
משנה ר' מאיר. וכיון
דאמר שמואל לר' מאיר
דאמר לך כלל הוא
מכלל דולא לך ולא לך
פרט הוא. דאי ס"ד
כשמואל דאמר ולא לך
ולא לך כלל הוא ליחייב
במתני' ולא לך ולא לך
אינו חייב אלא אחת וכ"ש
שבועה שאין לך בידי.
ודחי שמואל ואמר ר'
מאיר סבירא ליה האומר
לא לך ולא לך כאומר
שבועה שאין לך בידי
דמי. ואקשינן לשמואל
ממתניתין דתנן שבועה
שאין לך בידי ולא לך
לך חייב על כל אחת
ואחת הנה מתני' לר'
מאיר היא דסתם הוא
וקתני דולא לך פרטא הוא
ונפקר תני במתני' לא לך
לא לך והוא פרט דר'
מאיר. ותו אקשינן שבועה
שאין לך בידי פקדון
ותשומת יד וגול ואבידה
חייב על כל אחת ואחת.
ופריק נמי כדקמייאת תני
ותשומת יד וגול קמי
תני גול כו'. (הא) [ותן]
אקשו עליה במתני'
דבתרא תן לי חטים
ושעורין וכוסמין כו'.
ופריק תני חטים תני
שעורין תני כוסמין.
כלומר משתנו אין בהן

אלא מהא ליכא למשמע מינה. ואם תאמר ולידוק ממתינתין
דפיקרין (דף 97 ל:) דפטרין בקנס וכל שכן בקרקע כדמוכח
כפ' שבועת העדות (לעיל דף 97 ל.) דקאמר ולר' יוחנן דאמר משבוע
עדי קרקע פטורין מאי בנייהו איכא בנייהו קנס ולא פירכא דלקמן(א)
טעמא משום דלא כפר ליה ממונא שלא
היה ממתיב בדולתו אבל גבי עדות
מאן דפטר צעדי קרקע ממתיב צעדי
קנס שהרי ממתיב ע"י עדותו כמו בשאר
ממוני: **הבא** גרם לא דך לא דך
ולא דך ולא גרסינן ו"ו כולהו אלא
צנתרא וכן ככל הני דמיימי דאי
גרסי' ו"ו כולהו אס כן צמסקנא
דמוקי לה כרבי לימא ר' יהודה היא
דאמר ולא לך פרטא הוא אבל השתא
לא מתוקמא כותייה דלא תרייהו
חשיב פרטא דין צווי' דין בלא ו"ו
ואסוגיא דשמעתין קשיא דמוכח צ"כ
דזבחים (דף 97 ל:) וס' דטפי הו' פרטא
בלא ו"ו מצויו' לר' יהודה דאמר התם
או דלמא כוית וכוית לר' יהודה פרטא
הו' וכל שכן כוית כוית וצספר יין
גרם הכא כולה סוגיא איפכא ור' פתח
אמר הכל מודים בלא לך ששוא פרט
לא נחלקו אלא בולא לך וגרסינן תני
ולא לך מני פקדון ותשומת יד כו':
בבבב של ר' יהודה. פי' לא לך
פרטו של ר"מ פי' צקונטרס
דאי לרבי יהודה נמי פרט הו' אמאי
נקט ר' יהודה טפי ולא לך וחי' הא
דלא נקט לא תן משום לודיה זה
ר"מ וי"ל דמכל מקום הוה ליה למימר
אף ולא לך: **הרי** כאן מ"ו
חטאות. גבי שבועת העדות מיתניא
דגבי פקדון הוה ליה למימר אשמות:
אנסת ופתית כו'. מימיה למאי
דלא ממתיב צוזה (צ"מ)
דף 97 מ.) אלא ציחוד כלי א"כ הכא כיון
דפרעיה א"מ לא מיפטר צוזה
וי"ל כגון שיחד לו צעניו זה שגבא
מן הכלי כל מה שיצוהו צית דין:

הדרן עלך שבועת הפקדון

שעורין וכוסמין תני שעורין
בוסמין והאי תנא כל הכי שביש תני ואזיל
לא שניא כוית כוית ולא שניא כוית כוית
ר' מאיר אומר אפילו חטה ושעורה וכוסמת חייב על כל אחת ואחת
תני חטה שעורה כוסמת מאי אפילו אמר רב אחא בריה דרב איקא
אפילו חטה בכלל חטין ושעורה בכלל שעורין וכוסמת בכלל כוסמין;
תן לי פקדון ותשומת יד גול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

ולא לך כו' אמר ר' מאיר דאמר רב אחא בריה דרב איקא
אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

ולא לך כו' אמר ר' מאיר דאמר רב אחא בריה דרב איקא
אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

ולא לך כו' אמר ר' מאיר דאמר רב אחא בריה דרב איקא
אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

ולא לך כו' אמר ר' מאיר דאמר רב אחא בריה דרב איקא
אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

ולא לך כו' אמר ר' מאיר דאמר רב אחא בריה דרב איקא
אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

ולא לך כו' אמר ר' מאיר דאמר רב אחא בריה דרב איקא
אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

ולא לך כו' אמר ר' מאיר דאמר רב אחא בריה דרב איקא
אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש לי בידך כו': תן לי חטין
ושעורין א"ר יוחנן פרושה מכולם מצטרפת פליגי בה רב אחא ורבינא אלא
אמר אפרטי מיחייב אכללי לא מיחייב וחד אמר אכללי נמי מיחייב והתני ר'
חייא הרי כאן חמש עשרה חטאות ואם איתא עשרה חטאות והאי תנא דפרטי
ההיא אפקדון ותשומת יד וגול ואבידה בעא מיניה רבא מרב גחמון הו'
חמושה תובעין אותו ואמרו לו תן לנו פקדון ותשומת יד וגול ואבידה שיש
יד גול ואבידה ולא לך ולא לך ולא לך מהו אחדא מיחייב
או

(א) אולי חסר כאן וי"ל וכן חטים ושעורין וכוסמין וכו' פ"ט.